

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

✓ Sibiu, 4 Martie st. v.

Mai bine ca prin ori-ce articol se ilustrează situația actuală a Românilor de sub coroana Stlui Stefan prin două scrisori, ce le publicăm la locul acesta în urmarea aceea, în care ni-au venit întocmai:

Onorată Redacțiune!

Îmi tremură mâna de durere și de indignațiune. Am să descriu aici un act, ce-mi revoltă simțul de dreptate și de patriotism adevărat. Eacă-l în original ungurese:

„Sz. 1281/1885. Szatmár megye alispánjától.

„Nagybánya város polgármesterének. Biltiu Erdős Anna és Dr. Lukács László által hozzám betherjesztett s általam a Nméltságú m. k. belügy-ministeriumhoz felküldött „Szatmár megyei román nők egyletének” alapszabály tervezetétől az említett minister ur f. évi 8051 sz. alatti rendeletével a jóváhagyást megtagadta. Erről a polgármester urat az alapszabály tervezetének kézbesítése végett megküldése mellet oly felhívással értesitem, hogy a tervezőket bármilynemű egyleti működéstől tiltsa el, ellenkező esetben velők szemben a törvény teljes szigorát alkalmazza. Nagy-Károly 1885. febr. 17 Ujfalu s. k. alispán.

„Sz. 517/1885. A rendelet másolatban, mellékletei pedig eredetben véthizonylat mellett id. elnöknek kézbesítették, — egyszerűsind a rendelet a polgármester és a főkapitánynak is előforduló esetben fogantatásról végett kiadatik. Nagybányán 1885 év febr. 25 tartott tanácsüléséből. Lajos György s. k. főjegyző.”

(Nr. 1281/1885. Dela vicecomitele comitatului Satmar.

Cătră primarul orașului Baia-mare. Excelența Sa ministrul reg. ung. de interne a denegat prin ordinațiunea sa cu nr. 8051 din anul c. întărirea proiectului de statute al Reuniunii femeilor române din comitatul Sătmarului, ce mi s'a prezentat mie decătră Biltiu Erdős Anna și Dr. Vasile Lucaci și a fost înaintat numitului ministru de interne. Despre aceasta înscințez pe dl primar alăturând proiectul de statute pentru imanuare prelângă recercarea, ca s'î oprească pe proiectători dela ori-și-ce lucrare pentru reunione, ear' la dincontră să aplice față cu dînșii deplina rigoare a legii. Căreii-mari Februarie 17, 1885. Ujfalu s. k. vice-comite.

517/1885. Ordinațiunea se imanează președintei provisorie prelângă recepisă în copă, ear' aculese în original, — ordinațiunea se trimite și primarului și căpitanului suprem spre executarea în casurile obveniente. Baia-mare Februarie 25, 1885. Din ședința consiliului. Georg Lajos m. p. protonotar.)

Eacă, on. redacțiune, o provocare neobrasnică a pacienței Românilor! Ne întrebăm, suntem în un stat de drept și guvernat de legi, sau suntem expuși la furia Basibozucilor? Statutele sunt cele mai nevinovate, scopul filantropic și cultural, și totuși! nu se aprobă, pentru-că o vreau Românele, și bagseamă cultura română nu mai convine cu idea de stat maghiar. Oare aceste sunt mijloacele, prin cari puternicii Țării vor consolida statul și vor câștiga simpatile poporului român? Pe noi nu ne vor mai înșela, dar' eacă, par'că D-șeu le-a luat mintea, și acum ei pe sine înșși se înșală. Noi și față cu această prepotență ne vom face datoria, și vom lucra cu mai multă tărie la scopurile noastre culturale, și dl vice-comite să fie asigurat și liniștit, că măsurile ilegale nu ne vor spăria de loc dela împlinirea datorințelor femeii române. Post nubila Phoebus! au Țis străbunii nostri.

Primiți, on. redacțiune, asigurarea deosebitei mele stime, cu care sunt a on. red.

Satu-Mare, 11 Martie 1885.

devotată:

Paulina Lucaci născ. Serbacu,
ca membră în comitetul provisor al proiectatei reuniuni.

Cluj, 15 Martie 1885.

„Verje meg az élő Isten a lei téged Kossuth Lajos megtagad!

Éljen Kossuth Lajos a kormányzó!

Le a közös hadsereggel! Nekiünk magyar hadsereg kell, a mely a magyar alkotmányra esküdjön!

Éljen független Magyarország!

Apoi:

„Kossuth Lajos azt izente

Elfogyott a regementje,

Ha még egyszer azt izeni

Mindnyájunknak el kell menni!” etc.*)

Din aceste și alte asemenea sbierături și cântări a stat sərbarea de ađi a fanaticilor din Cluj.

Cine a fost Kossuth, il scie toată lumea! El a propus detronarea dinastiei Habsburgilor în 1849 în dieta din Dobrișin și el și astăzi e consecuent părerii sale de atunci și e serbat ca cel mai mare patriot.

Frații Maghiari il pot serba fără nici o genare în Țiua mare în mijlocul cetății din Cluj.

Nouă Românilor nu ne este iertat să ne rugăm ascunși în biserică pentru sufletele acelor eroi Horia Cloșca și Crișan, cari s'au luptat în contra tiraniei seculare.

Judecă lume și te minunează de împregiurările triste în care au ajuns Românii din Ungaria și Transilvania! Opincarul.

Față cu provocările necontenite arma cea mai bună e răbdarea: să nu dăm pretext celui ce-l caută cu nervositate, spre a ne compromite, ci să ne afirmăm cu stăruință pururea neobosită, dar' pacinică.

Sibiu, 4 Martie st. v.

De sigur la noi se întemplă lucru ne mai pomenit în istoria staturilor moderne. Administrațiunea publică politică pune în mișcare aparatul întreg al gendarmeriei și al unei părți din puterea armată, ca să provoace un conflict între aceste și pacienții cetățeni români. Opresce chiar serviciul divin în biserici pentru sufletele unor repotați cu o sută de ani înainte, într'un mod atât de nepotrivit cu administrațiunea politică a unui stat, fie și a celui mai rămas înapoi, încât conflictul să fie neîncungiurat.

Ei bine, toate încercările au rămas zadarnice. Poporul român a știut încungiura conflictul, unde a trebuit, chiar și cu renunțarea dela serviciul divin, întocmai ca în timpul goanelor păgâne înscenate în contra creștinilor.

Administrațiunea politică a statului unguresc însă nu se mulțumesc cu atâta. Ea cearcă și mai departe a căuta cearta cu luminarea. Ordinează investigațiuni, a bună seamă în speranța, că răbdarea poporului român va ajunge odată la capăt.

Și cum se nu ajungă, ni se pare că gândesce acea administrațiune unică în felul seu, când prin aceleași organe, destinate de a provoca conflictul, se pune la cale a se investiga, unde au avut loc servițiile divine, cu toate că cu ocaziunea acestora nu s'a întemplat nici un fel de disordine sau de provocare contra aședă-mintelor statului unguresc.

Numai în chipul acesta ne putem explica circularul solgăbirului din Sibiu, care de sigur că nu a eșit din capul solgăbirului și care earăși de sigur că nu se ȥermuresce numai la solgăbirăiatul Sibiiului.

Dar' noi scim că poporul român în

*) Ni se opune peana a le mai traduce în limba noastră.

conceptul seu de ordine și de stat e superior administrațiunii politice din statul unguresc. Poporul român va trece la ordinea Țării și preste provocarea aceasta, ca preste celelalte, în necazul acelora, cari bucuși ar vedea vre un conflict.

Vrând ne vrând ni se obtrude aci întrebarea: să fie numai provocarea unui conflict scopul ultim al opintelilor administrațiunii politice unguresci?

Scopul ultim, la nici un cas nu poate fi numai provocarea conflictului. Ori cât de ușurei ar fi administratorii nostri politici de astăzi, atât de copilărești nu-i putem ține. Scopul ce se urmărește trebuie să fie altul și sumuțarea continuată în timpul mai nou în atâtea forme contra liniștei sufletesci a poporului român din patria aceasta, este numai mijlocul ales pentru a duce la scop.

Ministrul-președint Tisza a promis în anul trecut introducerea unor stări excepționale. Același a repetat promisiunea la ocazii anumite în parlamentul unguresc.

Puterea însă, fie și a unui ministru-președint cum e dl Tisza, nu e așa de nemărginită, în-cât se poată introduce stările excepționale după placul dînsului.

Prilegiu îi trebuie și încă prilegiu, cu care, ori și cum, dar' se se justifice înaintea opiniei publice străine.

Și fiindcă stările excepționale au să lovească în prima și ultima linie în nemaghiari, între acestia trebuie căutat și prilegiul de a le pute introduce.

Aparatul gendarmeriei ar avea, așadar', de nou a se pune în mișcare, ca să ducă înaintea solgăbirilor pe preoți și pe toți câți i se va pără înțelepciunii administrației politice de lipsă. Prin tratamente ca cele din Valea-Lupșei și aiurea se se caute culpabili și se se declare culpabili, cu toate că de nicăiri nu s'a auđit să se fi întemplat nici cea mai mică umbră de disordine.

Este adevărat că planul, ori cât de iesuitic, ar avea atâta în partea sa cea funestă, că ar pute servi de prilegiu la înțărțări, cu atât mai vîrtos, cu cât spiritele și prin procederea cea necualificabilă, înțelegem interdicerea serviciului ȡdeesc în biserici, n'au putut rămâne cu totul neatinse.

Ne întoarcem însă la ceea-ce am ȡis mai sus: că poporul român, în conceptul seu de ordine și de stat e superior administratorilor sei politici de astăzi. Basași pe presupunerea, care până acum nu ne-a dat de minciună, în toată liniștea putem ȡice, că și preste ispitele ulterioare, înscenate de administrațiunea politică, vom trece teaferi.

Așa este, vom trece teaferi, încât ne privesce pe noi; dar' înțelepciunea mai înaltă și nepătrunsă în sfaturile ei, înțelegem pe ceea a administratorilor nostri politici, ar pute, ca în cazul acesta să se servească și de materialul cel mai nevinovat al investigațiunilor sale, ca de material, prin care să justifice o procedere nejustificată. Aceasta dacă guvernul cu ori-ce preț ar voi a introduce stările excepționale, de care ne fî vorba.

În privința celor atinse mai sus ne va orienta foarte mult și răspunsul ce-l va da ministrul de interne la interpelațiunea de Sămbătă în casa deputaților a Ungariei din partea deputatului Petru Truța.

Eventualitatea, că interpelațiunea aceasta ar rămâne tot așa de nerăspunsă ca și ceea a lui Orbán și Babeș, n'ar avea să ne pricinuească nici o confuzie. Și tăcerea, mai cu seamă în împregiurări ca cele amintite, este un răspuns.

Fie cum va fi, Românii trebuie să fie ajuns la convingerea că guvernul unguresc cearcă toate modalitățile cum s'î fragească spre a-i pregăti pentru stomacul maghiarismului. Deci tot Românii trebuie să se cugete serios la o modalitate legală cum să prevină experimentărilor celor caprițioase ale administratorilor nostri politici și cu stările eventuale excepționale, după-ce se vede, câtă pagubă face statului și o administrațiune mai puțin excepțională, dar' însoțită de eluderea legilor în vigoare.

Răbdarea este o vîrtute, însă dela oare-care limite încolo devine un vîțiu.

Deci de partea aceasta din urmă a răbdării să ne ferim, deoarece-ce altfel nu vom scăpa de șicanele cele nenumărate ale șovinismului maghiar doritor, în viaa sa fantasmă, de a mistui toate popoarele de pe globul seu.

Interpelațiunea dlui deputat Petru Truța.

Petru Truța: Onorată casă! Frecările atât în societate cât și în presă dintre naționalități au luat de un timp încoace în ȡeară un avînt atât de mare, încât au produs îngrijire în fiecare cetățean al patriei, care poartă în inimă interesul și viitorul patriei — și ca factori principali ai acestor frecări și — putem ȡice — agitări, figurează deoparte unelele statului, — care pentru-ca s'î poată câștiga merite, necunoscînd marginile legii, uitându-și de cercul de activitate al serviciului lor, — s'îvîrșesc astfel de fapte, cari indignă și pe cel mai pacinic cetățean al statului.

Nu împlinesc o datorință plăcută, on. casă, când cerînd atențiunea onoratei case, cutez a-i adresa on. d-n ministru-președint ca ministru de interne câteva întrebări relativ la procedura indignătoare vătămătoare de lege și libertate chiar a unui ram al funcționarilor de stat și adevărat a gendarmeriei. Casul e următorul: În anul curent 1 Martie Dumineca înainte de ameađi în comuna Lupșa prezentându-se gendarmerie în biserică, sergentul de gendarmerie a imanuat preotului ce s'a fost dus să s'îvîrșească serviciul ȡdeesc, următorul ordin: „Reverendisime d-le! Te provoc în numele legii a lua la cunoștință încetarea a ori-ce serviciu ȡdeesc în ȡiua de ađi. Lupșa, Martie 1, 1885. Daniil Mezei m. p. sergent.”

Nu după mult gendarmeria a apărut în biserică și atât pe preotul ofician, cât și pe întreg poporul care s'a prezentat la serviciul ȡdeesc cu baioneta pe pușcă 'i-a alungat afară din biserică să meargă în crîșmă.

Această procedură indignă și nu e convenientă cu un stat constituțional, deoarece-ce scim prea bine, că libertatea confesională în ȡeara noastră constituțională e inarticulată conform legii ca un element de căpetenie al drepturilor de libertate, și prin urmare puterea executivă trebuie să o respecte. Nu numai că nu îi este iertat a o ataca în un mod atât de indignator, dar' are datorința a o lua sub scutul seu ca pre o instituțiune legală până atunci, până când se dovedesce că aceea își îndreaptă faptele sale în contra intereselor statului și respective până când se dovedesce că s'ar fi făcut focalul conspirațiunilor în contra statului comun.

Se poate că organele statului s'au condus la astfel de dispoziții pin aiurări; dar' fie acele pretexte ori-cari, ele sunt necunoscute, de prezent ele nu pot justifica această procedură vrednică de indignațiune a gendarmeriei, care poate face o impresiune departe străbătătoare în inima poporului în dauna acelei legături, ce trebuie să se manifesteze în conlucrarea generală pentru

existența statului și în interesul viitorului lui; — ba încă mai mult: ele vatămă egalitatea de drepturi și simțul de dreptate constituțională, nutresc ura dintre naționalități și nasc neîncredere și nesiguranță în guvern și constituție. Și aceasta nu pe nedrept, deoarece cel guvern, care prelungește o constituție liberală concedind libertatea poporului bunului plac al gendarmilor fără cruțare, acela săvârșescă abuz atât în contra statului constituțional cât și în contra coroanei, în al căreia nume săvârșescă această faptă nelegală. Mai naște apoi neîncredere și în constituție întrucât legislatura trece cu vederea ilegalitățile, guvernului și ține cetățenii pacinici ai statului în vexațiune continuă și agitățiuni.

Unde mai putem afla, on. casă, siguranța drepturilor poporului, când dreptul individual și de liberă convicțiune e călcat în picioare chiar decătră organele chemate pentru susținerea acestora? Caracterul principal al dreptului constituțional e executarea fidelă a legii; el se manifestează în apărarea drepturilor de libertate individuală; și dacă acestea nu se bagă în seamă decătră guvernul statului, în acest cas sistemul dominant e un absolutism îmbrăcat în formă constituțională.

Naționalitățile se acasă neîntrerupt cu aceea, că agitează în contra ideii de stat maghiar. On. casă! Declar sincer, că eu știu și pricep concepția măreață a ideii de stat, — dar nu pricep concepția ideii șovinistice de stat maghiar, ce ne acasă pe noi cu aceste. Nu există datorință ce incumbe cetățenilor statului, carea se nu o împlinescă naționalitățile atât cu jertfe de sânge, cât și cu jertfe materiale și morale. Stau față cu cel ce afirmă contrariul acestora și sunt sigur, că nu va fi în stare a produce dovezi contrare. Decât că dacă ideea șovinistică de stat culminează în aceea, că pe cetățenii pacinici ai statului se-i alunge afară dela serviciul d-geesc gendarmii cu baionetele, ca libărrile și reuniunile de cultură se se confiscă și împrăscie de cătră gendarmi etc. în acest cas declar în public, că suntem într-o adevăr contrari ai unei astfel de ideii de stat. Și nu se va afla stat sau națiune în Europa, care nu ni-ar aproba această dușmănie.

On. casă! Eu sunt de convingerea, că dispozițiile puterii arbitrare de stat, ce vatămă dreptul recunoscut prin lege al libertății de stat, nu încap cu ideea de stat constituțional condusă de liberalism și basată pe sistemul constituțional reprezentativ. Sau dacă on. dn ministru crede că astfel de dispozițiuni excepționale în contra naționalităților încap cu forma constituțională de stat, dacă adevăratele drepturi de libertate le reservează numai pentru acei cetățeni ai statului, cari sunt de origine din națiunea domnitoare; în acest cas îl rugăm a valida ca lege această convicție politică, pentru-ca relativ la aceasta să fie în clar și opiniunea publică, deoarece unde libertatea poporului se pune la dispoziția gen-

darmilor, acolo se sfârșescă ideea măreață a libertății și se ivesc ca conducător sistemul polițenesc, care poate ave urmări grave pentru viitorul și unitatea țării.

Astfel de dispozițiuni excepționale nu numai că vatămă libertatea și dreptul individual, ci agitează totodată și pe cel mai liniștit și mai pacinic cetățean al patriei și îl provoacă la apărare. Condamnarea acestor măsuri precum și a altor proceduri ilegale, o parte a presei și a diaristicii maghiare o numesc și cualifică ca o vătămare a ideii de stat maghiar. Eată dar' un exemplu de agitațiuni naționale nutrite neîntrerupt decătră foile maghiare.

E fapt în general recunoscut, că în țeară și cu deosebire în Ardeal presa și societatea maghiară în zelul lor de a maghiarisa naționalitățile, continuă o luptă sistematică, fără ca guvernul să iee dispozițiuni pentru împedecarea acestora. Eu cred că datorința guvernului ar fi să păsească în casuri singuratică cu dispozițiuni excepționale și cercând după neînțelegerile naționale să le împedecă pe aceste în germine și să restabilească echilibrul.

În această dorință și în grija mea patriotică pentru viitorul patriei mele, adresez d-lui ministru următoarea interpelațiune:

Interpelație cătră onoratul domn ministru-președinte, ca ministru de interne.

În considerarea acelei procederi nelegale a gendarmeriei de stat, în urma căreia s'a oprit preoților din comuna Lupșa, comitatul Turda-Arieș, din cauze nejustificate săvârșirea serviciului divin în ziua de Duminecă în 1 Martie a. c.

Considerând, că tot în ziua aceea înainte de ameați sub decurgerea serviciului divin a intrat gendarmeria cu baionetele pe puscă în biserică română și a dat afară din biserică atât pe preotul slujitor, cât și pe poporul evlavios adunat la ascultarea serviciului divin, dicându-le: „astăzi mergeți la birt!“;

Considerând, că în țeară și îndeosebi în părțile transilvane se persecută sistematic naționalitățile atât din partea organelor de stat, cât și din partea presei și a societății;

Considerând, că prin astfel de dispozițiuni se nasc nedumeriri în tot cetățeanul bine simțitor și care are inima pentru viitorul, și soarta patriei, — spre liniștirea tuturor îmi iau voie a întreba pe onoratul domn ministru-președinte, ca pe ministru de interne:

1. Are prea stimatul domn ministru cunoscință despre aceea, că sergentul de gendarmerie a oprit preotului gr. or. din comuna Lupșa, aparținătoare comitatului Turda-Arieș, săvârșirea serviciului divin prin ordinul ddato 1 Martie nr. 3., și că la ordinul acesta gendarmeria a intrat cu baionetele pe puscă în biserică, dând afară din biserică atât pe preotul slujitor, cât și pe poporul evlavios și dicându-le: că astăzi se meargă la birt; dacă are cunoscință,

atunci cu cunoscința și la ordinul onoratului domn ministru s'au întemplat dispozițiunile aceste vătămătoare de lege și de conștiința individuală? — Ce motive a avut prea stimatul domn ministru, de a emana astfel de ordinațiuni, cari vatămă legea? Au plănit cumva acei credincioși ai bisericii ceva ce ar primejdi existența statului? Dacă da, are de gând a intenta cercetarea disciplinară în contra respectivilor? Dacă nu s'a întemplat cu cunoscința și la ordinul onoratului domn ministru, poate se se considere această procedere arbitrară a gendarmeriei de efluxul direcțiunii politice a guvernării, sau de un abuz unilateral al organelor subalterne? În cazul cel dintâu cum înțelege dl ministru liberalismul, cu care dooresce a guverna țeara? Ce fel de direcțiune politică urmăresce față cu naționalitățile, și are coroana cunoscință despre aceste? Dacă însă aceasta se poate atribui abuzurilor organelor subalterne, inclinat e a se informa despre starea lucrului și de a aplica în contra organelor subalterne, cari au violat legea și libertatea personală, — măsurile legii criminale?

2. Inclinat e d-l ministru în vîrteza puterii sale, de a sista persecuțiile sistematice, pe cari le-au întreprins organele de stat subalterne în contra naționalităților, în contra libertății religioase și personale a acestora, și de a restabili echilibrul între cetățeni și organele statului și de a îndruma pe funcționari la împlinirea datorințelor lor conform legii și între marginile ei?

Președintele: Interpelația se va împărți și d-lui ministru de interne.

Revistă politică.

Sibiu, 4 Martie st. v.

Precum am anunțat la timpul seu, congresul național-bisericesc sârbesc se va concheta de astă-dată la Budapesta. Se dice, că obiectul principal de pertractare va fi elaboratul sinodului eparchial cu privire la schimbarea constituțiunii bisericesci. E un lucru foarte firesc, că din incidentul acesta se va nasce în congres o luptă înverșunată, cu atât mai vîrtos, cu cât chiar patriarchul Anghelici, mamelucul domnului Tisza, voese a restrînge autonomia bisericescă în favorul hierarchiei. Nesocotite planuri mai are și patriarchul sârbesc, și nici domniile dela putere nu-și dau socoteală de ceea-ce vor se facă! Indignațiunea cercurilor sârbesci e la culme, și diarul „Srbsko Kolo“ atacă în numărul seu din urmă pe patriarchul Anghelici în modul cel mai potrivit, dicându-i, că e un om egoist, van, leneș, despot și unul, care nu e vrednic de po-

siția, ce o ocupă. Lucrurile aceste nu pot ave nici un sfîrșit bun, — și oare pe aiurea nu s'ar pute trage învățătură dintr'asta?...

Cu privire la rescoala din Albania se telegrafează din Belgrad cu datul de 14 Martie, că Ibrahim-pașa a concentrat în Prizrend 17 batalioane de Nizami, mai multe companii de cavalerie și vre-o câteva baterii de tunuri, provădînd cetatea pentru un timp mai îndelungat. Deoarece Ibrahim a retras toate trupele de pe teritoriile din apropierea graniței, granițerii sîrbi sînt expuși la năvălirile Arnăuților, astfel încât guvernul sârbesc a fost silit, a lua măsurile cele mai aspre spre liniștirea locuitorilor.

O corespondență din Berlin a diarului „Pol. Corr.“ rectifică scrierile acele, cari s'au răspîndit în presa europeană cu privire la misiunea contelui Herbert Bismarck. În urma acestei corespondențe misiunea a avut de scop, ca să întărească și susțină pe cale diplomatică apărarea din parlament a principelui de Bismarck contra atacurilor lordului Granville. Misiunea aceasta a reușit complet și a avut acel rezultat, că Anglia acum e gata de a recunoaște interesele coloniale justificate ale Germaniei. Numai cu privire la aceasta s'a făcut o înțelegere între aceste două puteri. Alt scop înțelegerea nu are și cu atât mai puțin un scop dușmănos Franciei. Germania nu ar ave nici o cauză să facă o politică dușmănoasă Franciei, ba din cele ce s'au statorit la Schiernievițe s'ar pute Franciei încredința, că grija cea dintâu a politicii germane e nutirea și dezvoltarea relațiunilor prietenești dintre Franța și Germania.

Relativ la conflictul dintre Anglia și Rusia se comunică din Constantinopol, că membrii cabinetului au ținut în 10 l. c. n. o consultare secretă cu conducătorii opoziției. Obiectul consultării a fost: Ce ținută se iee Anglia în Asia-de-mijloc? Se dice că au hotărît, că dacă Rusia va înainta mai departe, trebuie împedecată cu putere armată. Scrierile sosite din India spun, că acolo populațiunea e în contra Rusiei și că dacă ar veni vorba la un război între Rusia și Anglia, aceasta ar pute conta la un sprigin puternic din partea Indiei. Diarele engleze nu sînt mulțumite cu declarațiunile politice afgane ale lui Gladstone. „Times“ scrie, că ceea-ce a declarat Gladstone, încă nu clarifică cestiunea pendentă; norul greu e încă tot în Afghanistan.

Foiața „Tribunei“.

Teoria lui Rösler.

(Urmare.)

Chiar și împăratul Adrian urmașul lui Traian își propusese să părăsească Dacia, fiindcă invidia gloria predecesorului seu. Însă aceasta n'a făcut-o. Eutropiu ne spune, din cauză, că l-au împedecat amicii: ca să nu lase pe cetățenii romani pradă în mâinile barbarilor. Dar adevărata cauză a fost imposibilitatea de a scoate din Dacia o mulțime așa mare de popor, fiindcă nemărginita mulțime de colonii, ce le adusese împăratul Traian în Dacia, în timp aproape de 200 de ani crescuse la un număr mult mai considerabil.

Astfel că partea cea mai mare a coloniilor nu a părăsit țeara, și aceasta din cauză, fiindcă în timpul lui Aurelian pororațiunea romană a Daciei, afară de coloniile mai nouă, era compusă tot din moșneni, născuți și crescuți aici în Dacia, și este foarte greu, ca cineva să-și lase pămînturile, să-și părăsească țeara. De altă parte silă încă nu s'a întrebuințat asupra locuitorilor, ca să-și părăsească patria, și nici nu i-a strîmătorat în timpul acesta vre-o ginte barbară.

Mai mult, Dacia se afla acum în mâinile Goților încă din timpul împăratului Galien și coloniile romane începuseră încetul cu încetul a se deda cu barbarii.

Așa încât e evident, că partea cea mai mare a coloniilor romane n'au părăsit țeara.

Eată aceia, cari s'au dus, au fost mai cu seamă coloniile nouă, oamenii, cari nu erau născuți în Dacia și nu erau dedați cu incursiuni barbarilor. Se vor fi dus în fine cei de pe lîngă Dunăre, fiindcă acestia aveau să sufere în tot cazul mai multe greutăți din partea barbarilor, decât cei din lăuntrul Daciei. În ce privește mai departe coloniile romane rămase în Dacia, locuitorii acestia au rămas nu numai prin munți, dar și la șesuri, deoarece-ce popoarele barbare nu se ocupau cu lucrarea pămîntului, și astfel le prindea bine adăpostul și hrana ce o aflau la țeranii acestia, când erau bătuți și alungați înapoi din imperul roman. Aceasta era starea, în care au rămas Românii cu Goții și cu Hunii. Mai mult e de creșut că Românii din Dacia, oameni viguroși, cari nu erau mai mult supuși împărăției romane se vor fi aliat de bună voie cu popoarele barbare și le vor fi dat ajutor să facă incursiuni și în celelalte țeri.

Și această împregiurare, că mulți dintre Români se vor fi aliat cu barbarii din Dacia, poate a fost una din cauzele principale, că ginta română între atâtea strecurări de gînți barbare, a rămas statornică în Dacia și n'a fost distrusă.

De altmîntrenea chiar după părăsirea Daciei poporul român rămas în țeară nu s'a amestecat prin căsătorii cu alte gînți barbare, deoarece-ce Românii preste tot și până în ziua de astăzi, s'au îngreșat totdeauna de a se căsători cu femei de alt neam. Mai mult, adaugă autorul (care fusese protopop în districtul Gurghiuului), Românii chiar și când își mărturisesc păcatele

după legea creștinească părintelui lor sufletesc, dacă s'a întemplat se cadă în pîcăt trupele o de muieră de alt neam, atunci deșii ca o circumstanță gravă spun, că femeia aceea nu e Română.

În fine nici nu există un singur scriitor, care să facă vre-o amintire despre o astfel de amestecare. Așa că în secolul al IX-lea când Ungurii au venit în Transilvania, dinșii au aflat pe Români ca ginte deosebite. Ginte deosebite au rămas Românii și în timpurile lui Aurelian, ginte deosebite au rămas Românii sub barbari și după retragerea barbarilor.

„Rămâne dar' încheiat, dice Petru Maior, că Românii, cari sînt astăzi din Tisa până în Marea-neagră, sînt Romani adevărați și nepoții Romanilor acelor, cari în zilele lui Traian după concenirea Dacilor, descălecară în Dacia și viță de viața lor necurmat au locuit acolo (c. XI. 3. Edit. 1883 pag. 248).“

Aceste sînt așadar' pe scurt părerile lui Petru Maior despre originea și continuitatea istorică a Romanilor în țările dincoace de Dunăre, păreri pe cari dînsul le desvoaltă într'un studiu întins și detaliat cu multă erudițiune și adîncă logică.

Și aici pentru onoarea științei istorice române trebuie să amintim, că părerile lui Petru Maior, în ce privește epoca veche sau epoca romană, anume că Dacia parte au fost exterminată, parte au părăsit țeara, și în fine, că poporul roman nu s'au amestecat cu Dacii, — au fost aproape pe deplin aprobate de lumea înve-

taților de astăzi, și chiar din partea acelor, cari în cestiunea post-romană au rămas încă adversarii lui Petru Maior și ai întregii scoale române.

„Dacia — dice chiar Rösler — țeara care își perduse populațiunea cea mai bună și cea mai numeroasă în cursul unui resbel înverșunat și crâncen de mai mulți ani, capătă în fine o nouă populațiune prin coloniile romane, cari curseră aici din toate provinciile imperului roman și în parte cevași însemnată chiar din Italia de jos.

„Avem motive să credem, dice dînsul, că elementul supus al Dacilor, a rămas departe de ori-ce atingere cu cultura romană, și a nutri și mai departe ura și mânia sa în contra Romei. Apoi romanismul Daciei era cu totul deosebit de romanismul celorlalte provincii. În Italia superioară, în Galia, în Spania, în Britania și Panonia, cum și în celelalte provincii, romanismul era productul unui proces mare de denaționalizare a populațiunii numeroase de mai nainte. Dacia însă fu prefăcută în o țeară adevărat colonială. Poporațiune veche era puțină, țeara încungiuată giur împregiur de popoare rătăcioase.... Provincia Dacia era un castru într-o țeară inamică, încungiuată la nord, la apus și la răsărit de sîmînții sarmate și germane.“

Apoi.

„Dacă vom ave în vedere dușmănia permanentă dintre Daci și Români, până când Românii ținură ocupată provincia aceasta din nordul Dunării, atunci nu putem admite, ca po-

Cronica.

Părechia moștenitoare de tron în Atena. Presa grecească guvernamentală atribue vizitei la Atena a părechiei moștenitoare de tron a Austro-Ungariei o importanță mare. Poporațiunea o va saluta cu simpatie.

Numire. Vice-notarul dela tribunalul din Sibiu Carol Dörner a fost numit notar tot aci.

Postal. În comuna Dumitrea din comitatul Bistrița-Năsăud e de a se ocupa postul de magistrul de postă.

Deputați clericali pentru sinodul eparhial au mai fost aleși în cerc. V (Hațeg) **Ioan Rațiu**, protopresbiter; în cerc. VI (Ilia) **Romul de Crainic**, protopresbiter; în cerc. VII (Zarand) **Vasile Demian**, protopresbiter; în cerc. XV (Târnava) **Ioan Popescu**, profesor seminarial.

Novela legii vamale cu anevoie va mai ajunge înainte de Păști sub desbatere în dietă, respective în comisiunea agricolă. Deoarece sesiunea dietei va ține negreșit încă vre-o câteva săptămâni, pertractarea momentuoasă a acestui proiect, se dăce, nu e atât de oportună, ca și în Reichsrath-ul austriac, care se va disolva în curând.

Linia de cale ferată Dej-Bistrița se va pune încă în toamna anului acestuia în circulațiune. Lucrările se urmează cu toată puterea.

Foc. În Galda a ars castelul baronului Ladislav Kemény. Dauna se urcă la 400.000fl.

Defraudări la postă. În comitatul Somogy, postarul din Lengyeloti, Eugen Ajkai a defraudat suma de 5000 fl. și apoi a fugit.

Congresul literaților Slavi de Sud după cum se vorbește se va ține prelungă tot ordinul de oprire al guvernului. În cercurile academice se crede, că s'ar fi aflat un expedient corespunzător.

Antisemitismul în Viena. În Viena s'a pornit o agitație mare antisemitică. O telegramă din Viena anunță că guvernul voiesce să împedă cu toate mijloacele legale agitațiunea antisemitică. În zilele aceste s'a sequestrat o proclamațiune dată decătră conducătorii partidului antisemit din incidentul alegerilor comunale viitoare. În proclamațiune se constată că poporațiunea ovrească a Vienei încă are drept electoral și că aceasta dă un contingent mare de alegători ovrești. Măsurile luate de guvern în contra mișcărilor antisemite se execută decătră organele competente cu toată strictețe. La 13 l. c. n. reuniunea antisemitică a ținut o adunare numeroasă. Placate afișate la toate cornurile de uliță invitau pe oameni la adunare. S'au adunat peste 1000 de persoane. Până câtră 10 oare seara meetingul a decurs în liniște. Situațiunea însă s'a schimbat. În un corn al salei s'a observat un Ovreu. Deodată s'au auzit sbierăte de: „Un Ovreu! Un Ovreu! Afară cu el!” S'au aruncat apoi cu toți asupra presupusului Ovreu și l'au sverlit afară. Comisarii de poliție au declarat, în sgomotul asurđitor, adunarea de disolvată provocând mulțimea să părăsească sala. Atăta i'a trebuit mulțimii în-

porațiunea română să se fi amestecat într'un mod însemnat cu Dacia (*).

Vom cita aici încă un alt scriitor, pe celebrul archeolog al Transilvaniei, mult regretatul Carol Gooss, care își exprimă părerea sa în următorul mod:

„Scim din relatările lui Eutropiu, dăce dănsul, că poporațiunea Dacilor în urma rebelelor avute cu Traian s'a împușinat foarte mult. Tot asemenea ne arată și cea din urmă icoană de pe columna lui Traian, că părți anumite din poporul invins al Dacilor părăsesc patria lor cea veche” (**).

„Masa (sau partea cea mare a) Dacilor învinși se afla grămadită în părțile de răsărit ale Oltului la Siret și în părțile de sus ale Prutului . . . însă de sigur neromanisafi. Aici erau districtele de unde se ridicau trupele auxiliare ale Dacilor. Tot asemenea neatinși aproape cu totul de influența română se aflau și Dacii liberi din partea de nord a provinciei, deoarece se constată, că aceștia își apărură independența lor până în timpurile lui Maximin.

„Rezultatul cercetărilor noastre este astfel următorul:

„1) Românii au asimilat numai o parte mică din poporul dac. Anume o fracțiune din poporul Dacilor s'a contopit în poporațiunea română, însă fără să lase vreo urmă.

furiate și sgomotul și tropotul a luat un caracter asurđitor. Pocalele de bere sburau înspre masa presidentului unde erau și cei doi funcționari polițenesci. A intervenit apoi corpul poliștilor ce sta gata și a disolvat adunarea.

Uhlbach despre Carmen Sylva. Scriitorul francez Uhlbach a ținut în Bruxella o conferență despre Carmen Sylva. A enarat impresiunile sale dela București și Sinia. Trecând la critica operelor Reginei, începe prin a-i admira geniul ei în „Les pensées d'une reine” după ce mai întâiu a descris în câteva linii vieța literară a Reginei României, cauzele cari au provocat cunoscințele ei literare și în fine circumstanțele cari au dat naștere căsătoriei ei. Conferențiarul adaugă: Am fost surprins când Regina României m'a declarat că admiră pe Moliere și m'am mirat când m'a spus că scrierile lui Beranger pentru ea sânt lucruri de operă. A arătat apoi cum o d-șoară de onoare i'a propus să-i cetească scrierile Reginei și după ce a dat lectură unei scrisori ce Regina i'a adresat odată cu trimiterea scrierilor spre a i le corege la Paris, d-l Uhlbach a cetit și câteva din gândirile Reginei. Criticând unele, admirând altele, surprins în fine de naivitatea ce Carmen Sylva are în scrierile ei, autorul sfirșese prin a arăta mirarea ce i-au produs gândirile politice, și care de sigur, adaugă el, nu s'ar fi putut publica în țările civilisate, dar' se vede treaba că Românii sânt mai cu sânge rece. Cetind unele din poezii, cum: „Mon Repos”, „Le Moulin” și altele dl Uhlbach compară pe Carmen Sylva cu Lamartine în ceea ce privește dificultatea de a traduce adevărata gândire. În prosă, cum în „Calitățile de a deveni rege și regină”, conferențiarul o compară cu M-e George Sand. Dl Uhlbach termină prin a spune, că deși a cores poate din scrierile reginei, cu toate acestea însă n'a schimbat întru nimic gândirile ei, ci numai forma de ale expune, și că România este mândră și literatorii fericiți de a posedo o înaltă persoană de un talent și geniu așa de superior ca al reginei României.

Industria română. Cetim următoarele în „Curierul Balasan” din Iași: „Dl G. Stefan Lărgău, din județul Vaslui, elev de 5 ani al școlii de meserii din orașul nostru, lucrând în atelierle de tinichie și alămărie, a confecționat un obiect de artă, care merită toată atențiunea: pe un ou desert a ținut o potcoavă mică de metal cu cuiele necesare, fără a aduce cea mai mică leziune oului. Această lucrare a junelui numit poate servi de sigur încă ca o probă că Românii noștri știu să lucreze și că nu au lipsă decăt de o mică încurajare din partea autorităților competente, pentru a pute ajunge la rezultate binefăcătoare. Sperăm că numitul tiner va fi încurajat în viitoarea sa carieră. Acest obiect de artă se poate vedea la redacțiunea zărilor noastre.”

Societatea studenților Universitari din Iași, a hotărât a serba în ziua de 5 Martie a deșea aniversare a fondării ei.

Cu această ocazie se va face în sala universității la oarele 2 p. m. darea de samă despre mersul societății și se va ține o conferență de Dl Mihai Ionescu Ghinea membru al societății, despre „Evoluțiunea căsătoriei”. Pres. D. B. Sorescu secret. C. N. Prassa.

„2) Ear' masa poporului dac a rămas în general neatinsă de limba și cultura latină . . . Ce soarte vor fi avut mai departe Dacia acestia, în ce popor au fost absorbiți dimpreună cu Sarmații, aceasta nu o putem sci.

Atăta însă rămâne constatat pentru omul imparțial, care se ocupă cu istoria, că în poporul român de astăzi nu există nici o fracțiune de popor dac, și preste tot nu există nici cea mai mică conexitate între aceste două popoare.”

Astfel istoria și archeologia constată astăzi împreună, că în Dacia a rămas numai un număr cu totul neînsemnat din vechia poporațiune dacă, că partea cea mai mare a dacilor s'a retras pe la marginile provinciei și aici au rămas departe de ori-ce atingere cu Românii și cultura română, că preste tot au fost absorbiți numai o fracțiune mică, dar' care a dispărut fără să lase vreo urmă în sângele și în limba poporului român.

Mai rămăsese acum numai o singură divergență între școala română și școala germană, anume în privința locuințelor Românilor în evul de mijloc, o cestiune pe care timpul, mai curând sau mai târziu, sperăm că va ajunge să o lumineze. (Va urma.)

*) Gooss, l. c. 134—135. Soviel steht jedenfalls für den unbefangenen Geschichtsfreund fest dass im heutigen rumänischen Volk kein Bruchtheil des dacischen enthalten ist, überhaupt zwischen beiden nicht der mindeste Zusammenhang existirt.

O societate „pentru desvoltarea și înflorirea alcoolului și berei în România.” s'a alcătuit zilele trecute în București. Scopul acestei societăți, dăce statutele, este recunoașterea reciprocă a fabricanților și a posesorilor de fabrici între dînșii, și desvoltarea fabricațiunii spirturilor și a derivatelor lui, a berii, pe teren tehnic și economic.

Rescoala în Albania. Conform unei sciri sosite din Vranja, Prizrend-ul ar fi ars cu totul. Arnăuții revoltați după o luptă sângeroasă s'au stabilit pe picior tare în Prizrend. Turcii au bombardat și dărâmat orașul. Turcii au pierdut la 400 soldați. Orașul e prefăcut în cenușă.

Scolastic.

Lucrul de mână

în școlile de băieți și în institutul pedagogic. (Raport prezentat în urma însărcinării ven. consistor archidieceșan, corpului profesoral dela seminarul „Andreian.”)

Întrebarea despre introducerea lucrului profesional în institutul pedagogic archidieceșan s'a ivit la noi mai întâiu în sesiunea sinodală din anul 1878, când deputatul sinodal Ioan cav. de Pușcariu făcuse propunerea: „Sinodul decide, că e de lipsă a se introduce la institutul pedagogic archidieceșan, instrucțiunea practică de meseriile potrivite poporului archidieceșan, prin urmare consistorul archidieceșan se îndrumă a studia acest obiect și a pregăti un proiect pentru ajungerea acestui scop”. Lipsind o motivare mai deaproape a propunerii, ea în scurțimea ei laconică, a lăsat pre consistor în nedumerire asupra intențiilor propunătorului și asupra modalității cum se se facă preparativele pentru punere în lucrare, și corpul profesoral dela seminarul „Andreian”, căruia se dăduse spre studiere cestiunea, fiind și el prea puțin orientat, nu a putut face nici o propunere pentru executare, astfel că sinodul archidieceșan în sesiunea sa din a. 1880 sub nr. 83 prot. a decis, că „acum odată, nu se poate face nimic în această privință”.

În sesiunea sinodală a anului 1883, subsemnatul, ca deputat sinodal, a resuscitat idea într-o propunere motivată, precădând modalitatea studierii cestiunii și necesitatea introducerii lucrului de mână nu numai în institutul pedagogic, ci și în școlile de băieți. Propunerea a fost de următorul cuprins: „Având în vedere, că școala ca institut de creștere, are să contribuie la desvoltarea „omnilaterală a elevilor, prin urmare a des-volta nu numai partea intelectuală și morală, ci și partea materială prin însușirea de dexterități; „având în vedere, că în general toate „școlile și în special școlile noastre românesce „până bine de curând atențiunea și-au îndreptat-o cu deosebire asupra desvoltării facultăților intelectuale și morale, asupra însușirii de cunoscințe, și mai puțin, sau de loc nu „asupra modului, cum cunoscințele teoretice se se „aplice în și pentru vieța de toate zilele; „având în vedere, că școala pentru a-și „îndeplini chemarea sa, nu poate să desconsidere legătura, în care ea trebuie să stea în „viața practică, ci ea trebuie să influențeze „asupra vieții poporului și desvoltarea vieții poporului să influențeze asupra desvoltării școlii; „este de neapărată trebuință ca factorii „legislativi în trebile școlare ale archidieceșei „se facă dispozițiuni pentru introducerea învățămîntului profesional în școlile noastre poporale și prin urmare și în institutul pedagogic.

„Luând în deaproape considerare desvoltarea, ce instrucțiunea în învățămîntul profesional a luat în alte țări mai înaintate și chiar în patria noastră, precum și foloasele, ce au rezultat din acel învățămînt, atât pentru școală, cât și pentru școlari, în privința adevăratei lor desvoltări omnilaterale și și pentru viața economică politică a poporului, va trebui ca și noi să luăm în considerare cestiunea învățămîntului profesional și să facem dispozițiuni pentru „introducerea lui în instituturile noastre de învățămînt.

Pentru a pute face însă în această direcțiune dispozițiuni practice și practicabile, cestiunea trebuie bine studiată din toate punctele de vedere.

Spre acest scop deci „a) Venerabilul sinod să autorizeze pre „consistor a exmite din sinul seu, sau și afară „din gremiu, vr-o persoană capabilă, care să studieze cestiunea învățămîntului profesional în „școlile noastre, atât în mod teoretic, cât și „în mod practic prin participarea la vre unul „din cursurile practice de 6 săptămâni, instituite „în mai multe locuri în Germania și alte țeri.

„b) Să pună la dispozițiune spre acest scop „în bugetul anului viitor o sumă de 300—400 fl. „pentru acoperirea speșelor cu exmisiunea amintită în punctul precedent.

„c) Pe basa experiențelor câștigate atât pe „cale teoretică, cât și pe cale practică, să se „prezente sinodului un proiect motivat despre „modalitatea, cum învățămîntul profesional se se „introducă și la noi, atât în școlile poporale, „cât și în institutul pedagogic.”

Venerabilul consistor archidieceșan, căruia

sinodul a transpus cestiunea spre studiere și raportare, prin hotărîrea ddo 26 Iulie 1884 Nr. 3331 scol. prezentată la 3 Septemvrie 1884, a cerut părerea corpului profesoral dela seminarul „Andreian” în cauza des amintită, cu adausul ca corpul profesoral să prezenteze raportul seu astfel, ca, începând cu anul scol. 1884/5 învățămîntul profesional să se poată introduce între obiectele de învățămînt ale institutului pedagogic.

Corpul profesoral a exmis o comisiune în persoanele profesorilor Ioan Popescu, Dr. Ioan Crișan și Dr. D. P. Barcianu, care din parte-și a însărcinat pe cel din urmă cu prezentarea unui studiu asupra cestiunii învățămîntului profesional. Acest studiu s'a prezentat comisiunii în cuprinsul ce urmează, și deoare-ce în propunerea făcută în sinod, din motiv, că lucrările intenționate aparțin mai mult sau mai puțin unor profesii, nu tocmăi deplin corespunzător scopului școlii, acest nou ram de învățămînt a fost numit învățămînt profesional, studiului s'a dat numirea mai corespunzătoare scopului: „Lucrul de mână în școlile de băieți și institutul pedagogic.” (Va urma.)

Dr. D. P. Barcianu.

Varietăți.

(O neînțelegere fatală.)

D-nul Poslain un neguțator avut în Paris, care nu de mult a luat în căsătorie o fată tineră, frumoasă și fără avere, sosit în zilele aceste acasă pe un timp neîndatnat și observă, că soția sa a devenit perplexă la venirea lui, împăturând o hârtie și străduindu-se a o vîri în sîn. Lucru îi părea suspicios, și a provocat-o să-i arete hârtia ascunsă. Tineră femeie n'a voit să-l asculte și a denegat deslușirile. Dintr'aceasta s'a certat, și d-nul Poslain, a căruia iritațiune creșcea mereu, a scos un revolver și ținându-l spre soția sa, a amenințat-o cu împușcat, dacă nu va preda hârtia din cestiune. Deoare-ce femeia nici acum nu l'a ascultat, bărbatul a pușcat. Glonțul a nimerit pe femeie subșuoară și a rănit-o ușor. Ea a cădut numai decăt la pămînt; bărbatul își perde prezența, și în credință că a împușcat pe soția sa, se hotărește a sfirși și el cu viața. A grăbit spre fereastră deschisă și s'a ținut din catul al treilea pe pardoseală, și-a rupt amândouă picioarele și mîna dreaptă. A fost apoi adus la ordinul comisarului de poliție care a grăbit la fața locului, într'o stare de tot deplorabilă. Cercetarea, care s'a introdus numai decăt a constatat, că papirul ascuns n'a fost altceva, decăt — socoteala dela modistă. Biata femeie și-a comandat ceva la modistă, și nu voia, ca se scie și bărbatul despre aceea.

(O glumă animalică.)

Până acum se crede, că deprinderea cailor dela trăsurile artistelor se ține numai de legendele deceniilor entusiastice trecute, când teatrul juca rolul principal. Lucrul însă nu stă astfel. Și vizitatorii moderni ai Taliei pot să se ridice până la acest grad de entusiasm. Producându-se nu de mult într'un orașel silesian renumita virtuoaasă în violină Teresia Tua, a produs în ascultători atăta entusiasm, încât „Jeunesse dorée”-ul de acolo a hotărît, de a pesprinde caii dela trăsura, cu care avă artista să meargă după concert acasă. Aceasta s'a și întimplat. Sosind acum domniile entusiasmați în ziua următoare în hotelul lor la prânz, a aflat fie-care dintre ei — o mică legătură de fîn înaintea lui. Nu se scie cine a putut face gluma aceasta.

Posta ultimă.

Budapesta, 15 Martie n. Capitala a serbătorit ziua de 15 Martie. Comisiunea de trei a casei de sus a terminat desbaterea proiectului de lege asupra reformei casei de sus. Raportul comisiunii se va ceti în ședința de poimîne. Pertractarea proiectului în casa de sus se va începe Sâmbăta viitoare.

Atena, 15 Martie n. Părechea moștenitoare de tron austro-ungară a debarcat astăzi dimineața în Pyreu fiind binevențată la sosire decătră Regele și ministri. În trecere câtră Atena a fost salutată cu entusiasm decătră poporațiune.

Serviciul telegrafic

al „TRIBUNEI.”

Budapesta, 16 Martie n. Iuliu Dimsits, funcționar la oficiul postal din Szent-Endre a fugit ați dimineața după-ce a defraudat banii din cassa oficiului postal.

Londra, 16 Martie n. După sciri sosite aici aderenții Mahdi-ului au luat Kassala și au ucis garnisoana întreagă. Scirea până acuma încă nu e confirmată în mod oficial.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

*) Rösler, Rom. Studien. 44—46. 134.

**) Goos, Untersuchungen über die Innverhältnisse der Trajanischen Diacens, in Archiv f. sieb. Landeskunde N. F. XII. 122.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— În 8 Aprilie a. c. imobilele lui Vendel Laut la casa comunală din Hodon de către judecătoria cerc. din Vinga (com. Timiș).

— În 12 Iunie a. c. realitățile lui Carol Greger la tribunalul reg. din Brașov.

— În 25 Aprilie a. c. realitățile lui Ioan Pelcz la tribunalul reg. din Arad.

— În 4 Aprilie a. c. imobilele văduvei Adalbert Ivuly la casa comunală din Bujtor de către tribunalul reg. din Deva.

— În 18 Iunie a. c. realitățile lui Purtz Keresztely la casa comunală din Prajmar de către tribunalul reg. din Brașov.

— În 18 Martie a. c. realitățile lui Stefan Popoviciu la casa comunală din Otlaca de către judecătoria cercuală din Chișineu (com. Aradului).

— În 26 Martie a. c. articlii de prăvălie ai lui Andreiu Hegyessy în Arad (Strada principală Nr. 17).

Edicte:

— Din partea tribunalului din Sighetul-Marmației se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de pretensiune la averea v. I. Ivona Michnye, a 'și-le însușina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din S. Marmației se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea lui Lupu Michnea, a 'și-le însușina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din S. Marmației se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de pretensiune la averea v. Hironia Orza, a 'și-le însușina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din S. Marmației se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea lui Marcu Iancoviciu și a lui Hrihor Onofrei, a 'și-le însușina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Arad se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de pretensiune la averea lui Iacob Igna din Maghiarat, a 'și-le însușina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Arad se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de pretensiune la averea lui Ioan Veszely, a 'și-le însușina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Arad se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de pretensiune la averea lui George Pavel, a 'și-le însușina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Arad se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea femeii Mariuța Codrean, a 'și-le însușina în 45 de zile.

Bibliografie.

„Familia”. Oradea-mare 3/15 Martie 1885. Anul XXI. Nr. 9. Sumar: Isvorul lui Dan (operă într'un act) de N. A. Bogdan. — Despre operele de artă de Dr. Grigoriu Silași. — Năluca (ilustrațiune). — Agata Bărsescu, de N. A. Bogdan. — Salon: Dra Carlota Leria în Cernăuți de Dionisiu O. Olinescu. — Serisori teatrale din Paris de I. C. Lugoșian. — Academia Română. — Literatură și artă. — Teatrul și muzică. — Ce e nou? — Higienă, de Dr. C. — Logograf. — Călimarul săptămânii.

„Preotul român”. Dîr bisericesc, școlastic și literar. Apare în 1 și 16 a fie-cărei luni. Gherla, 1 Martie 1885. Anul XI. Nr. 5. Sumar: Grădurile ierarhiei eclesiastice sau însemnătatea ritului conferirii lectoratului, sub-diaconatului și diaconatului. Studiu teologic premiat cu 100 franci (urmăre), de I. Boroș. — Cuvântare funebă rostită de Dr. Augustin Bunea, la înmormântarea Rosaliei Colceriu născ. Pap de Kápolnok-Monostor. — Imm funebă, de Georgiu Simu. — Diverse.

16 Martie. Nr. 6. Sumar: Predice pe sf. Parasemi. — Postul mare: IV. Dumineca III. a sf. Post; V. Dumineca IV. a sf. Post; IV. Dumineca V. a sf. Post, de Ioan Boroș. — O întrebare către canonicii noștri, Verus. — Lăudați pre Domnul (poesie) de G. Simu. — Diverse.

Sciri economice.

Piața din Făgăraș, 13 Martie. Grâu frumos hectolitra fl. 6.— până fl. 7.—; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 5.—; secara fl. 3.30 până fl. 3.50; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 4.—; ovășul fl. 2.20 până fl. 2.40; séménța de cânepă fl. 6.— până fl. 7.—; séménța de in fl. 10.— până fl. 11.—; fasolea fl. 5.— până fl. 5.20; mazerea fl. 6.50 până fl. 7.50; linteia fl. 10.— până fl. 11.—; crumpenele fl. 1.30 până fl. 1.90; mălaiul fl. 8.— până fl. 9.—; sêu brut 100 chile fl. 40.— până fl. 42.—; unsoarea de porc 58—68, slămina 60—80; cânepa fl. 30.— până 36.— Un chilo carne de porc 44 cr.; carne de vită 42 cr.; carne de vițel 36 cr.; carne de mel — cr.; ouă 8 cu 10 cr.; chim fl. 10.— până fl. 12.—; lumini turnate de sêu 58 cr. până — cr.

Piața din Brașov, 13 Martie. Grâu hectolitra fl. 6.— grâu mestecat fl. 4.—, secara fl. 3.80, orș fl. 3.80, ovăș fl. 2.40, cucuruzul fl. 3.20, mălaiul fl. 4.50, mazerea fl. 5.60, linteia fl. 5.80, fasolea fl. 4.—, crumpenele fl. 1.—, carnea de vită p. kilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 24 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 13 Martie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 42.— cr. până 43.1/2 cr., unguresci grei, tineri 45.— cr. până 46.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.1/2 cr., ușori 44.— cr. până 45.— cr.,

marfă țărănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr., ușoară — cr. până — cr., romănesci de Bakony, grei 46.— cr. până 47.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci, grei 44.— cr. până 45.— cr., transito de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., transito ușori 43.— cr. până 44.— cr., ingrașați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenși la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 14 Martie st. n.

Budapesta: 75 32 27 50 65.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta dela 14 Martie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până — 76—81 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.20 până 8.75, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.10 până 8.65, (de Alba Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.90 până 8.45, (de Bacskă) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.90 până 8.40.

Sécara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 7.20 până 7.50. Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.70 până 7.—; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.20 până 9.60.

Ovăs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.85 până 7.10. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.85 până 5.95; de alt soi fl. 5.75 până 5.80.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.25 până 8.27 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.70 până 8.72.

Sécara (primăvară) — Kilo fl. 5.71 până 5.73. Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.81 până 5.83.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.1/2 până 12.1/2.

Spirit (brut) 100 L. fl. 26.50 până 27.—.

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Martie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	94.—	vend.	95.—
Rur. conv. (6%)	"	90.—	"	91.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	293.—	"	293.—
Banca națională a României	"	1200.—	"	1260.—
Impr. oraș. București	"	32.—	"	32.—
Credit mob. rom.	"	190.—	"	—
Act. de asig. Naționala	"	210.—	"	220.—
Serisuri financiare urbane (5%)	"	85.1/2	"	—
Societ. const.	"	235.—	"	236.—
Schimă 4 luni	"	—	"	30.—
Aur	"	12.1/4	"	12.40

Bursa de Budapesta din 14 Martie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
" " " 4%	98.90
" " " 5%	98.90
Imprumutul căilor ferate ung.	147.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	99.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	122.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	110.25
Bonuri rurale ung.	102.75
" " cu cl. de sortare	102.75
" " bănatene-timșene	102.25
" " cu cl. de sortare	102.—
" " transilvane	102.25
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.75
Imprumut cu premiu ung.	119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.—
Renta de hârtie austriacă	83.20
" " argint austriacă	83.50
" " aur austriacă	107.75
Losurile austr. din 1860	139.50
Acțiunile băncii austro-ungare	865.—
" " de credit ung.	310.25
" " " austr.	320.50
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina"	101.—
Galbeni împărătesci	5.79
Napoleon-d'ori.	9.78
Mărci 100 imp. germane	60.55
Londra 10 Livres sterline	124.45

Bursa de Viena din 14 Martie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	99.10
" " " 5%	98.95
Imprumutul căilor ferate ung.	147.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	99.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	110.20
Bonuri rurale ung.	102.75
" " cu cl. de sortare	102.25
" " bănatene-timșene	102.—
" " cu cl. de sortare	102.—
" " transilvane	102.—
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	—
Imprumut cu premiu ung.	119.30
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.30
Rentă de hârtie austriacă	83.20
" " argint austriacă	83.55
" " aur austriacă	108.20
Losurile austr. din 1860	139.—
Acțiunile băncii austro-ungare	866.—
" " de credit ung.	311.—
" " " austr.	302.50
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.81
Napoleon-d'ori.	9.80
Mărci 100 imp. germane	60.55
Londra 10 Livres sterline	124.40

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU“

în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Opuri din edițiune proprie:

„Amicul Familiei”. Dîr beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va apăre în 1/13 și 15/27 și a unei în numeri câte de 1 1/2—2 1/2 coale cu ilustrațiuni frumoase; și va publica articoli sociali, poezii, povești, piese teatrale, romanuri ș. a., — mai departe va tracta cestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; va petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă va nîsu la face căte o oară plăcută familiei strivită de grijile vieții; și preste tot va nîsu la întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România 10 fr. — lei noi. Cursul anului curent se începe cu novela, care a obținut „peana de aur” destinată din partea noastră pentru premiarea celei mai bune scrieri beletristice române; și în Nr. 2 cu o piesă teatrală scrisă în versuri, care asemenea a fost premiată din partea noastră cu 200 franci în aur. Abonații noi vor primi gratis tot ce a apărut până acum din interesantul roman „Părintele Carthausi.”

„Preotul Român”. Dîr bisericesc, școlastic și literar. Va eși în 14/16 și 8/30 și a unei; și va publica: a) articoli din sfera tuturor științelor teologice, tractate dogmatice, istorice, juridice, morale, pastorale etc.; b) articoli din sfera educațiunii și instrucțiunii religioase-morale, tractate pedagogice, didactice și catechetice etc.; c) predice, omilii, catechese și paraneze: pre Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni; d) istorioare novele și poezii morale; precum și ori-ce cuvinte înțelepte de amintire a și recunoștință poporului român; e) cunoștințe din economie, industrie, medicină ș. a.; f) poezii vechi și noue; mai cu seamă de acelea, cari ating mai deaproape pre poporul nostru și împregiurările în cari a trăit și trăese; d) povești populare, istorioare, fabule, anecdote, glume, proverbe și cuvinte înțelepte de învățătură și petrecere ș. a. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. v. a. Pentru România 10 fr. — lei noi.

„Cărțile Săteanului Român”. Gazetă populară ilustrată. Va eși în fie-care lună în numeri frumos ilustrați, de căte o coală, și va publica: a) descrierea vieții căte a unui bărbat mai vrednic de amintire a și recunoștință poporului român; b) cunoștințe din economie, industrie, medicină ș. a.; c) poezii vechi și noue; mai cu seamă de acelea, cari ating mai deaproape pre poporul nostru și împregiurările în cari a trăit și trăese; d) povești populare, istorioare, fabule, anecdote, glume, proverbe și cuvinte înțelepte de învățătură și petrecere ș. a. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 1 fl. v. a. Pentru România 3 franci — lei noi.

Abonații vor primi gratis mai multe portrete și alte icoane frumoase, afară de aceea își vor pute procura cu jumătate prețul mai multe opuri apărute în edițiune noastră.

Colectanții primesc gratis al 5-lea exemplar.

Toate aceste trei diare cu toate premiile și favorurile abonate deodată, costau pe anul întreg numai 8 fl. v. a. pentru România 20 franci — lei noi plătibili și în marce postale.

Amor și dincolo de mormânt. Novela de Ponson du Terail, tradus de N. F. Negruțiu. Prețul 30 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I., II., III. și IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., căte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecta de Recepte din economie, industrie, comerț și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverdate și rectificate de Dr. Grigoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înverdate și apreciate de Dr. Grigoriu Silași. Broșura I. și II. Prețul fie-cărei e 40 cr. Ambele împreună 70 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pag. cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus dela 1 fl. 20 cr. la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Branda seau Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

El trebuie să se înșoare. Novela de Maria Schwartz, tradusă de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Secretele alor trei nopți sau trei morți vii. Roman anglez după Frankstein de Pamfilu J. Grapini. Prețul 50 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Costantin Morariu. Prețul 50 cr.

Economie pentru scoalele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Joan St. Șuluțiu. Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre; urmate de iertăciuni, epitafie ș. a. Prețul 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Micul margaritar sufleteșc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., legat 22 cr., 50 exemplare broșurate costau 6 fl., legate 9 fl., 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl. (Va apăre preste căte-va zile.)

Toate aceste 22 opuri de odată procurate, se dau cu prețul bagatel de 4 fl. a. v.

Și alte mulțimi de opuri din toate ramurile literaturii.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.